

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18338

Θέμα 265^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 546-560**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΑΝ. *Μή μοι θάνης σὺ κοινά, μηδ' ἄ μη' θιγες
ποιοῦ σεαυτῆς· ἀρκέσω θνήσκουσ' ἐγώ.*
- ΙΣ. *Καὶ τίς βίος μοι σοῦ λελειμμένη φίλος;*
- ΑΝ. *Κρέοντ' ἐρώτα· τοῦδε γὰρ σὺ κηδεμών.*
- ΙΣ. *Τί ταῦτ' ἀνιᾶς μ' οὐδέν ὠφελουμένη;* 550
- ΑΝ. *Ἀλοῦσα μὲν δῆτ', εἰ γέλωτ' ἐν σοὶ γελῶ.*
- ΙΣ. *Τί δῆτ' ἂν ἀλλὰ νῦν σ' ἔτ' ὠφελοῖμ' ἐγώ;*
- ΑΝ. *Σῶσον σεαυτήν· οὐ φθονῶ σ' ὑπεκφυγεῖν.*
- ΙΣ. *Οἴμοι τάλαινα, κάμπλάκω τοῦ σοῦ μόρου;*
- ΑΝ. *Σὺ μὲν γὰρ εἴλου ζῆν, ἐγὼ δὲ κατθανεῖν.* 555
- ΙΣ. *Ἄλλ' οὐκ ἐπ' ἀρρήτοις γε τοῖς ἐμοῖς λόγοις.*
- ΑΝ. *Καλῶς σὺ μὲν τοῖς, τοῖς δ' ἐγὼ δόκουν φρονεῖν.*
- ΙΣ. *Καὶ μὴν ἴση νῶν ἐστὶν ἡ ἕξαμαρτία.*
- ΑΝ. *Θάρσει· σὺ μὲν ζῆς, ἡ δ' ἐμὴ ψυχὴ πάλαι
τέθνηκεν, ὥστε τοῖς θανοῦσιν ὠφελεῖν.* 560

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Μή μοι θάνης σὺ κοινά, ... κάμπλάκω τοῦ σοῦ μόρου;*

(Μονάδες 30)

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Να μην πεθάνεις μαζί μου, ούτε να οικειοποιείσαι (να κάνεις δικά σου) αυτά που δεν άγγιξες· θα είναι αρκετό ότι θα πεθάνω εγώ.

ΙΣΜΗΝΗ

Και ποια χαρά θα έχω στη ζωή αν στερηθώ εσένα;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Τον Κρέοντα ρώτα· γιατί γί' αυτόν εσύ νοιάζεσαι.

ΙΣΜΗΝΗ

Γιατί με πικραίνεις με αυτά χωρίς να έχεις κανένα κέρδος (μολονότι δεν ωφελείσαι καθόλου);

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Πονώντας βέβαια (το κάνω αυτό), αν γελώ σε βάρος σου.

ΙΣΜΗΝΗ

Έστω και τώρα λοιπόν σε τι θα μπορούσα να σε ωφελήσω ακόμη εγώ;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Σώσε τον εαυτό σου· δεν σε φθονώ ώστε να σου αρνηθώ να διαφύγεις (τον κίνδυνο) (δεν αρνούμαι από φθόνο εσύ να διαφύγεις τον κίνδυνο).

ΙΣΜΗΝΗ

Αλίμονό μου η δύστυχη, και να στερηθώ τη δική σου μοίρα (και να μη συμμεριστώ τη δική σου μοίρα);

2. Τι γνωρίζετε για τη σκηνογραφία του αρχαίου θεάτρου και ποιες ανάγκες αυτή εξυπηρετούσε;

(Μονάδες 10)

Ο τοίχος της σκηνής πίσω από το λογείο παρίστανε ό,τι απαιτούσε το διδασκόμενο έργο. Συνήθως απεικόνιζε πρόσοψη ναού ή ανακτόρου με δύο ορόφους. Είχε μία ή τρεις θύρες, από τις οποίες έβγαιναν στην ορχήστρα τα πρόσωπα του δράματος που βρίσκονταν στα ανάκτορα. Τα πρόσωπα που έρχονταν απέξω και όχι από τα ανάκτορα, έμπαιναν από τις δύο παρόδους.

Στην Αθήνα και στο θέατρο του Διονύσου επικρατούσε η εξής συνήθεια: οι ερχόμενοι από την πόλη ή το λιμάνι έμπαιναν στη σκηνή από τη δεξιά, σε σχέση με τον θεατή, πάροδο, ενώ όσοι έφταναν από τους αγρούς από την αριστερή. Η σύμβαση αυτή ίσως συνδέεται με τα τοπογραφικά δεδομένα της Αθήνας.

Γενικά, ο χώρος του αρχαίου θεάτρου συνδέεται άμεσα με τη θεατρική πράξη, πράγμα που σημαίνει ότι το δράμα μόνο στον συγκεκριμένο αρχιτεκτονικό χώρο μπορούσε να λειτουργήσει θεατρικά.

Είναι γνωστό ότι με τον θεατρικό χώρο συνδέεται και η σκηνογραφία, όπως και η χρησιμοποίηση μέσων και μεθόδων που εξασφαλίζουν την επιτυχία της θεατρικής σύμβασης.

3. λειψιμένη, ωφελουμένη, σωσον, είλου, ζην: Να γράψετε δύο ομόρριζες λέξεις, απλές ή σύνθετες, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

(Μονάδες 10)

λελειμμένη → διάλειμμα, ελλιπής
ώφελουμένη → όφελος, ανώφελος
σῶσον → διάσωση, σωσίβιο
εΐλου → διαίρεση, αυθαίρετος
ζῆν → ζωτικότητα, ζώδιο

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλολόγος